

Al VII-lea
Simpozion Internațional

CUCUTENI 5000

REDIVIVUS

Științe exacte și mai puțin exacte

Program

Chișinău 2012

13 – 15 septembrie 2012, Chișinău, Republica Moldova

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL

CUCUTENI-5000 Redivivus:
Științe exacte și mai puțin exacte
(ediția a VII^a)

PROGRAMUL SIMPOZIONULUI

Chișinău 2012

Organizatori:

*Universitatea Tehnică a Moldovei
Institutul Patrimoniului Cultural, Academia de Științe
a Moldovei*

Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași

Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău

Academia de Științe Tehnice din România (ASTR)

Forul Democrat al Românilor din Moldova

Asociația Culturală Pro Basarabia și Bucovina

Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași

Muzeul de Istorie și Etnografie „Cetatea Soroca”

Colegiul de Arte din Soroca

Muzeul Serviciului Vamal al Republicii Moldova

Uniunea Societăților Tehnico-Științifice din

Republica Moldova

Liceul de Creativitate și Inventică

„Prometeu – Prim”, Chișinău

PREȘEDINȚI DE ONOARE

*Duca Gheorghe, academician, Președinte al
Academiei de Științe a Moldovei*

*Bostan Ion, academician, rector al Universității
Tehnice a Moldovei*

COMITETUL de ONOARE

- Timofte Nicolae**, *Președintele Republicii Moldova*
Ghimpu Mihai, *Președintele Partidului Liberal, Republica Moldova*
Șleahțișchi Mihai, *consilier prezidențial*
Maia Sandu, *Ministrul Educației, Republica Moldova*
Șalaru Anatol, *Ministru, Republica Moldova*
Postică Gheorghe, *vice-ministru al Culturii, Republica Moldova*
Reniță Iurie, *Ambasador Extraordinar și Plenipotentiar al Republicii Moldova în România*
Tănăsescu Florin, *prof.dr.ing., Academia de Științe Tehnice din România*
Cantemir Lorin, *prof.dr.ing., Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași, România*
Puiu Vasile, *prof.dr.ing., Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău, România*
Dabija Nicolae, *academician, poet, Președintele Forului Democrat al Românilor din Moldova*
Levițki Oleg, *dr.hab., directorul Centrului de Arheologie al Republicii Moldova*
Herlea Alexandru, *prof.dr.ing., Președintele Casei Române din Paris*
Lorenz Peter, *prof.dr.ing., Universitatea din Saarbrücken, Germania*
Gheorghe Adrian, *prof.dr.ing. Old Dominion University, SUA*
Paraschivoiu Ion, *prof.dr.ing., École Polytechnique de Montréal, Canada, Președintele Academiei Româno-Americane de Științe și Arte*
Munteanu Radu, *prof.dr.ing., Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, România*

- Graur Adrian**, *prof.dr.ing.*, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, Romania
- Vișa Ion**, *dr.ing.prof.*, Universitatea Transilvania din Brașov.
- Abrudan Ioan**, *dr.ing.prof. rector al Universității Transilvania din Brașov, România*
- Tighineanu Ion**, *dr.hab.prof. m.cor.AȘM, vice-președinte al Academiei de Științe a Moldovei*
- Canțer Valeriu**, *dr.hab.prof. academician, Președinte al Consiliului Național de Atestare și Acreditare din Republica of Moldova*
- Moșanu Alexandru**, *dr.hab. prof. în istorie, Universitatea de Stat din Moldova*
- Ungureanu Ion**, *ex- ministru al Culturii*
- Cimpoi Mihai**, *academician, scriitor, Republica Moldova*
- Dincescu Ștefan**, *prof.,scriitor, Bacău, România*
- Belostechnic Grigore**, *Dr.hab.prof., m.cor.AȘM, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova*
- Ghidirim Gheorghe**, *academician, dr.hab. prof., Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie din Moldova*
- Sârghi Constantin**, *prof.dr.hab.,Director General „Românești S.A.”*
- Grigoraș Ștefan**, *dr.ing.prof., vice rector al Universității Tehnice „Gh. Asachi”, Iași, România*
- Talaba Doru**, *dr.ing.prof., vice rector al Universității Transilvania din Brașov, România*
- Ghimiși Ștefan**, *prof.univ.dr.ing. Director Departament Cercetare Științifică, Universitatea “C.Brâncuși” din Târgu Jiu, România.*
- Șoimaru Vasile**, *dr.hab.prof., Academia de Studii Economice din Moldova*
- Petrea Vasile**, *director general Piata Agricolă, Ciocana*

- Chircă Sergiu**, *academician, dr.hab.prof., Academia de Studii Economice din Moldova*
- Manolea Gheorghe**, *prof.dr.ing., Universitatea din Craiova, România*
- Stratulat Lăcrimioara**, *dr., Directorul Complexului Muzeal Național "Moldova" Iași, România*
- Tun Mihai**, *ex-primar, c. Cucuteni*
- Olaru Dumitru**, *prof.dr.ing., Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași, România*
- Sofonea Liviu**, *dr.prof., Comitetul Român pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii al Academiei Române, Universitatea Alma Mater, Sibiu.*
- Gurău Petru**, *directorul Institutului Cultural Român “M. Eminescu” din Chișinău*
- Buga Ion**, *dr.hab. prof. în istorie, Universitatea de Stat din Moldova*
- Petrencu Anatol**, *dr.hab.prof. în istorie, președinte INIS „ProMemoria”*
- Silvestru Aurelian**, *dr. în psihologie, scriitor, director al Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu – Prim”, Chișinău*
- Colesnic Iurie**, *scriitor*
- Sandu Ion**, *dr.prof. Universitatea “A.I.Cuza”, Iași România*
- Plahteanu Boris**, *prof.dr.ing., Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași, România*
- Ciupan Cornel**, *prof.dr.ing., Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, România*
- Chiriță Lenuța**, *director al Muzeului Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu”, Iași*

Comitetul de Program

Bostan Ion, *Academician, rector, Universitatea Tehnică a Moldovei*

Cantemir Lorin, *prof.dr.ing., Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași, România, Academia de Științe Tehnice din România*

Dorogan Valerian, *prof.dr.hab., vice-rector, Universitatea Tehnică a Moldovei*

Dulgheru Valeriu, *prof.dr.hab., șef catedră, Universitatea Tehnică a Moldovei*

Puiu Vasile, *prof. dr.ing., Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău, România*

Bulat Nicolae, *director al Muzeului de Istorie și Etnografie “Cetatea Sorocii”*

Costin Ion, *Muzeul Serviciului Vamal al Republicii Moldova*

Cartofeanu Vasile, *dr., decan, Universitatea Tehnică a Moldovei*

Manole Ilie, *dr. șef catedră, Universitatea Tehnică a Moldovei*

Podborschi Valeriu, *șef catedră, Universitatea Tehnică a Moldovei*

Stratan Zinaida, *director Biblioteca, Universitatea Tehnică a Moldovei.*

Date de contact

Tel. 00 373 22 23 54 37 (Chișinău – Prof. V. Dorogan)

00 373 22 509939 (Chisinau – Prof. V. Dulgheru)

00(40) 232475174 (Iasi – Prof. L. Cantemir)

00(40) 723360758 (Bacău – Prof. V. Puiu)

Al VII^{-lea} Simpozion CUCUTENI–5000
Redivivus: Științe Exacte și mai puțin Exacte

„Necunoscându-ți trecutul, nu poți zidi viitorul”

Ediția a 7-a a simpozionului „Cucuteni 5000 REDIVIVUS: științe exacte și mai puțin exacte” va avea loc în incinta Universității Tehnice a Moldovei cu participarea Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei în perioada 13-15 septembrie 2012 în cadrul activităților multilaterale de cunoaștere a rădăcinilor Civilizațiilor Europene și promovării Istoriei Științelor și Tehnicii.

Ținând cont de misiunea supremă a universitarilor – valorificarea și promovarea patrimoniului cultural, științific și tehnic, în a. 2006 Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău în colaborare cu Universitatea Tehnică „Gh.Asachi” Iași, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău și Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași au inițiat Simpozionul Internațional „Cucuteni 5000 REDIVIVUS: științe exacte și mai puțin exacte”, care actualmente este la a șaptea ediție. **Simpozionul este unic prin faptul că sunt acceptate lucrări științifice din toate domeniile de cercetare, care au tangență la Civilizația Cucuteni, istoria științelor și tehnicii europene.** Edițiile 1,2,3,5 au fost organizate la Universitatea Tehnică a Moldovei, a 4-a și a 6-a ediții - la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași și Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău, întrunind participanți din Republica Moldova, România, Franța, Germania, Rusia, Polonia, Kazahstan, Bielarusi etc.). Culegerile lucrărilor pot fi accesate pe situl <http://cucuteni5000.utm.md/>

Tematica de bază a Simpozionului:

SECȚIUNEA I. CULTURA CUCUTENI

Moderatori:

**Dr.hab. Levițki Oleg
Dr.,Stratulat Lăcrimioara**

SECȚIUNEA II: ISTORIA ȘTIINȚELOR ȘI TEHNICII

Moderatori:

**Prof.dr.ing. D.H.C. Lorin CANTEMIR
Prof. dr.ing. D.H.C. Alexandru HERLEA**

**SECȚIUNEA III. 200 DE ANI DE LA OCUPAREA
BASARABIEI DE CATRE RUSIA**

Moderatori:

**Prof.dr.hab. în istorie Alexandru MOȘANU
Prof.dr.hab. în istorie Anatol PETRENCU**

PROGRAMUL SIMPOZIONULUI

JOI, 13 septembrie 2012

Corpul rectoratului, sala festivă

07³⁰-08³⁰ – micul dejun

09⁰⁰-09⁴⁵ – Înregistrarea participanților

10⁰⁰-10⁰⁰ – Deschiderea Simpozionului

11⁰⁰-14⁰⁰ – Sesiune Plenară

14⁰⁰-15⁰⁰ – Prânzul

15⁰⁰-17⁰⁰ – Sesiune Plenară

17⁰⁰-18⁰⁰ – Lansare de cărți

18³⁰-23⁰⁰ – Masa festivă

VINERI, 14 septembrie 2012

07⁰⁰-07³⁰ – micul dejun

08⁰⁰-11³⁰ – Deplasare la Soroca

12⁰⁰-14⁰⁰ – Vizita Cetății Soroca. Program cultural și turistic

14⁰⁰-15⁰⁰ – Prânzul

15⁰⁰-18³⁰ – Deplasare la Vadul lui Vodă

18³⁰-23⁰⁰ – Cina, Complexul „Vatra”, Vadul lui Vodă

SÂMBĂTĂ 15.09. 2012

0800-0830 – micul dejun

900- Închiderea Simpozionului

COMUNICARI IN PLEN

Joi, 13 septembrie 2012, Sala festivă a UTM, Blocul rectoratului

13 septembrie 2012, 11⁰⁰-11¹⁵

Începuturile învățământului tehnic din Transilvania

¹Radu Munteanu, *prod.dr.ing.*; ²Evelina Graur *prod.dr.ing.*; ²Adrian Graur, *prod.dr.ing.*

¹Technical University of Cluj-Napoca, Romania

²Stefan cel Mare University of Suceava, Romania

13 septembrie 2012, 11¹⁵-11³⁰

Date preliminare privind rezultatele investigațiilor arheologice din cadrul așezării fortificate TRINCA „LA ȘANȚ” (Campania 2011)

Dr. hab. Levițki Oleg, Drd. Sîrbu Ghenadie

Institutul Patrimoniului Cultural, AȘM

13 septembrie 2012, 11³⁰-11⁴⁵

Anul 1812 reflectat în cartea de patrimoniu

Conf. dr. Maria Danilov, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei (MNAIM), Chșinău

13 septembrie 2012, 11⁴⁵-12⁰⁰

Analiza unor fragmente ceramice din Neolitic în vederea restaurării și a integrării cromatice

¹Otilia Mircea, ²Ion Sandu, *prof. dr.ing.*; ²Viorica Vasilache

¹Muzeul de Istorie Roman, str. Cuza Vodă, Nr. 19, Roman, Romania

² Universitatea „Al.I.Cuza”, Iasi, Platforma ARHEOINVEST

13 septembrie 2012, 12⁰⁰-12¹⁵

Un fabricant autohton.
Iurie Colesnic. Chişinău

13 septembrie 2012, 12¹⁵-12³⁰

Anti-sistem degivrare folosit pe avioane de transport
¹*Ion Paraschivoiu, prod.dr.ing.*; ²*Kazem Hasanzadeh, dr.eng.*; ¹*Farooq Saeed, prod.dr.ing.*; ¹*Eric Laurendeau, prod.dr.ing.*
¹*Ecole Polytechnique de Montreal, Department of Mechanical and Aerospace Engineering.*
²*King Fahd University of Petroleum & Minerals (KFUPM.) ,Aerospace Engineering Department, Saudi Arabia*

13 septembrie 2012, 12³⁰-12⁴⁵

Despre stilul si activitatea marelui promotor al cucutenilor Hubert Schmidt si lipsa de receptivitate si intelegere a unor arheologi- urmasi fata de exemplul maestrului.

¹*Carmen Grigorovici Tescu. Medic psihiatru;* ²*Grigore Tescu. Dr. Ing.*; ¹*Elena Cantemir;* ³*Barbinta Constantin Ion, Drd Ing;* ⁴*Apostol Daniel, Drd. Ing*
⁵*Gabriel Chiriac, Sef Lucrari Dr. Ing;*
¹*Spitalul Socola Iasi;* ²*Consiliul Judetean Iasi;*
³*RMR Pascani;* ⁴*Depoul CFR Iasi;* ⁵*Univ Tehnica „Gh.. Asachi” Iasi*

13 septembrie 2012, 12⁴⁵-13⁰⁰

Sisteme - tehnice relevante. Exemple moldoveneşti.
Cetăţi nistrene ş.a.

¹*Liviu-Alexandru Sofonea Prof. univ. dr. m.,* ²*Victoria Cotorobai, conf.univ. dr. ing.;* ³*Eduard Cotorobai, Ing.*

¹Comitetul pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii al Academiei Române

²Universitatea Tehnică "Gh.Asachi", colaborator C.R.I.F.S.T. ³S.C. AquaVital, Iași

13 septembrie 2012, 13⁰⁰-13¹⁵

Tratatul de la București din 1812 și anexarea Basarabiei

Vasile Vasilos, conf. univ. dr.

Universitatea Tehnică a Moldovei

13 septembrie 2012, 13¹⁵-13³⁰

Istoria - coordonata definitorie a identității naționale. Răpirea Basarabiei (1812) în viziunea lui Mihai Eminescu.

Dr.conf. Adrian Jicu.

Universitatea „V.Alecsandri”, Bacău, România

13 septembrie 2012, 13³⁰-13⁴⁵

Cromograma cultică tradițională în frumosul cotidian.

Dr. Tamara Macovei

Institutul Patrimoniului Cultural AȘ RM

13 septembrie 2012, 13⁴⁵-14⁰⁰

Sisteme tehnice-educationale relevante din Spațiul Carpato-Danubiano-Pontic. Exemple din situsul moldav: *Casus. Schola Latina de la Cotnari et.al.*

¹Conf. dr. ing. Victoria Cotorobai; ²Ioan-Cristian Cotorobai; ³Liviu-Alexandru Sofonea, prof. dr. m.

¹Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi, colaborator C.R.I.F.S.T.

²Comitetul pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii al Academiei Române

14⁰⁰-15⁰⁰ – masa de prânz

13 septembrie 2012, 15⁰⁰-15¹⁵

Din istoria brățărilor dacice

Prof. gr. I, Tatiana Antonovici, Piatra – Neamț

13 septembrie 2012, 15¹⁵-15³⁰

Gavril Troțușan – mare demnitar al Moldovei în prima jumătate a secolului al XVI^a

Prof. M. Bocancea. Suceava.

13 septembrie 2012, 15³⁰-15⁴⁵

Pe două roți, de-a lungul timpului (II) (autovehicule)

Adrian Puișoru, cercetător dr.ing.

Complexul Muzeal Național "Moldova", Iași,

13 septembrie 2012, 15⁴⁵-16⁰⁰

15 000 de ani de la realizarea oalelor ceramice. 5000 de folosire a roții olarului. Amândouă mai sunt utile.

¹*Cantemir Lorin, prof. dr. ing. dr. H.C., membru A.S.T.R.;* ²*Jantea Andrei, dr. ing., Mihai Tun, ex-primar Cucuteni;* ³*Bărbântă Constantin Ion, drd. ing.;*

¹*Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași*

²*Direcția Regională de Drumuri și Poduri Iași*

³*R.M.R. Pașcani*

13 septembrie 2012, 16⁰⁰-16¹⁵

Considerații privind siturile cucuteni a - Tripolie bi din podișul codrilor și câmpia nistrului

Sergiu Bodean, cercetător științific,

Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM

13 septembrie 2012, 16¹⁵-16³⁰

Arii și volume cucuteniene

Andrei Ștefan, prof. gr. I, Buhuși, Bacău

13 septembrie 2012, 16³⁰-16⁴⁵

Despre geometria ornamental –artistică
Cucuteniană. Nașterea și apariția geometriilor

¹*Prof.dr.ing. Cantemir Lorin, membru ASTR,*

²*Bărbântă Constantin Ion, drd. Ing.*

Prof. gr.I Antonovici Constantin, Piatra Neamț

Prof. gr. I Andrei Ștefan, Buhuși, Bacău

¹*Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași*

Cantemir Elena

²*ARMR Pașcani, Iași*

13 septembrie 2012, 16⁴⁵-17⁰⁰

Strategia cognitivă a lui Einstein.

Ecaterina Lozovan, conf.dr.

Universitatea Tehnică a Moldovei

Vineri, 14 septembrie 2012, Cetatea Sorocii, Soroca

14 septembrie 2012, 12⁰⁰-12¹⁵

200 de ani de la prima ocupare a Moldovei dintre Nistru și Prut de imperiul rus.

Alexandru Herlea, prof. dr. ex-ministru al Integrării Europene al guvernului României.

14 septembrie 2012, 12¹⁵-12³⁰

Cercetări privind ornamentarea cu șnurul a ceramicii de tip Cucuteni C

Carmen Marian, cercetător științific, dr. ing., Complexul Muzeal Național "Moldova", Iași, România

14 septembrie 2012, 12³⁰-12⁴⁵

RO – zeul suprem al traco-geto-dacilor

Ungureanu Viorel, prof.dr.ing., Universitatea „V.Alecsandri” din Bacău.

14 septembrie 2012, 12⁴⁵-13⁰⁰

Mostenirea geto-daca a limbii române

Ungureanu Viorel, prof.univ.dr.ing., Universitatea „V.Alecsandri” din Bacău,

14 septembrie 2012, 13⁰⁰-13¹⁵

Coji ca suport pentru ornamente corporale Cucutenian-Tripoliene

Senica Țurcanu Ph D, Complexul Muzeal Național "Moldova", Iași, Muzeul de Istorie a Moldovei

14 septembrie 2012, 13¹⁵-13³⁰

Prin Istoria Ingineriei electrice în Cluj.

¹Radu Munteanu, *prod.dr.ing.*; ²Evelina Graur
prod.dr.ing.; ²Adrian Graur, *prod.dr.ing.*

¹Technical University of Cluj-Napoca, Romania

²Stefan cel Mare University of Suceava, Romania

14 septembrie 2012, 13³⁰-13⁴⁵

Petru Poni - personalitate reprezentativă a
învățământului universitar românesc de chimie

Monica Nănescu, *Dr.ing.*

Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași

14 septembrie 2012, 13⁴⁵-14⁰⁰

De la unelte la mașini-unelte.

Cornel CIUPAN, *Prof.dr.ing.*

Emilia CIUPAN, *Șef lucr. dr. inf. Ec.*

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

14 septembrie 2012, 14⁰⁰-14¹⁵

Dispozitive mecanice uitate utilizate la funcționarea
ceasurilor de turn

Ion Cristea.

14 septembrie 2012, 14¹⁵-14³⁰

Locuri geometrice în gimnaziu

Alexandra Teodorescu, *clasa a VII, Școala "Mihai
Eminescu", Buhuși*

Îndrumător, *Prof. Andrei Ștefan, Buhuși, Bacău*

14 septembrie 2012, 14³⁰-14⁴⁵

Viața monahală în eparhia Hușilor – De la începuturi
până la 1812

Clit Costin

14 septembrie 2012, 14⁴⁵-15⁰⁰

Reunificarea pasnica a Germaniei-Model politic exemplar

Peter Lorenz, Prof.Dr.-Ing. HTWdS Saarbrücken, Germania

14 septembrie 2012, 15⁰⁰-15¹⁵

Făuritorii unirii – întregitori de neam

*Eliana ROMANCIUC, masterand
Universitatea Tehnică a Moldovei*

14 septembrie 2012, 15¹⁵-15³⁰

Calendarul dacic din ansamblul de sanctuare de la Sarmisegetuza regia

Sebastian Vîrtosu, Anișoara Munteanu, Brașov

14 septembrie 2012, 15³⁰-15⁴⁵

Spațiul carpato-danubiano-pontic, spațiul limbii protoindo-europene - continuitate multimilenară -

Sebastian Vîrtosu, Anișoara Munteanu, Brașov

14 septembrie 2012, 15⁴⁵-16⁰⁰

Cultura Cucuteni, viza pe pasaportul nostru spre patrimoniul cultural universal

Bianca Maria Marin, Clasa a XI^a Colegiul Sportiv "Nadia Comaneci" Onesti

14 septembrie 2012, 16⁰⁰-16¹⁵

Homo Juris – profesorul alexandru herlea (1907 – 1979)

*Elena Helerea, prof. dr.ing.
Universitatea Transilvania Brașov*

14 septembrie 2012, 16¹⁵-16³⁰

Viața monahala în eparhia Hușilor – De la începuturi până la 1812
Clit Costin

14 septembrie 2012, 16³⁰-16⁴⁵

Mostenirea geto-daca a limbii române
Ungureanu Viorel, prof.univ.dr.ing.,
Universitatea „V.Alecsandri” din Bacău.

14 septembrie 2012, 16³⁰-16⁴⁵

Urme dacice în Vindolanda, Marea Britanie.
¹Valeriu Dulgheru, prof.dr.hab.; ²Lorin Cantemir, prof.dr.; ³Natalia Dulgheru, ³Alex Pihler-Tennenberg
¹Universitatea Tehnică a Moldovei; ²Universitatea Tehnică „Gh. Asach”, Iași, România; ³Birmingham, Marea Britanie

14 septembrie 2012, 16³⁰-16⁴⁵

200 de ani de răstignire a Basarabiei.
Valeriu Dulgheru, prof.dr.hab.
¹Universitatea Tehnică a Moldovei

14 septembrie 2012, 16⁴⁵-18⁰⁰

Discuții. Închiderea Simpozionului